

Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2008 sekä taloussuunnitelma 2009 - 2010

Kuopio 2007

Pohjois-Savon liiton julkaisu B:64

Kannet: Irma Toivanen
Taitto: Marja Partanen

Painosmäärä 100 kpl
Kuopio 2007

Pohjois-Savon liitto
Sepänkatu 1, 70100 Kuopio
puh. 017-550 1400
e-mail: kirjaamo@pohjois-savo.fi
faksi: 017-262 5090 kirjaamo, 017-550 1428 johto

ISBN 978-952-5188-76-9
ISSN 1238-5514

Sisällysluettelo:

1	JOHDANTO	5
2	LIITON TOIMINTA-AJATUS, TEHTÄVÄT JA EDUNAJAMINEN	6
2.1	TOIMINTA-AJATUS JA TEHTÄVÄT	6
2.2	EDUNAJAMINEN JA YHTEISTOIMINTA	7
3	PÄÄVASTUUALUEIDEN TEHTÄVÄT	8
3.1	ALUEKEHITYSTEHTÄVÄT	8
	Kansallinen aluekehitystyö	8
	Rakennerahastotoiminta	8
3.2	ALUEIDENKÄYTTÖ	9
	Maakuntakaavoituksen yksikön toimenpiteet	9
	Liikenne ja yhdyskuntatekniikan yksikön toimenpiteet	9
3.3	HALLINTO- JA TUKIPALVELUT, TALOUS	10
	Luottamushenkilöhallinto	10
	Toimisto ja henkilökunta	10
	Talousarvio 2008 sekä taloussuunnitelma 2009 - 2010	11
	Talousarvion ja taloussuunnitelman perustelut	12
	JÄSENKUNTIEN VUODEN 2008 MAKSUOSUUSARVIO	20
	POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTO	21
	POHJOIS-SAVON MAAKUNTAOHJELMA 2007 - 2010	22
	POHJOIS-SAVON LIITON ORGANISAATIO	24
	POHJOIS-SAVON LIITON JULKAISULUETTELO	25

1 Johdanto

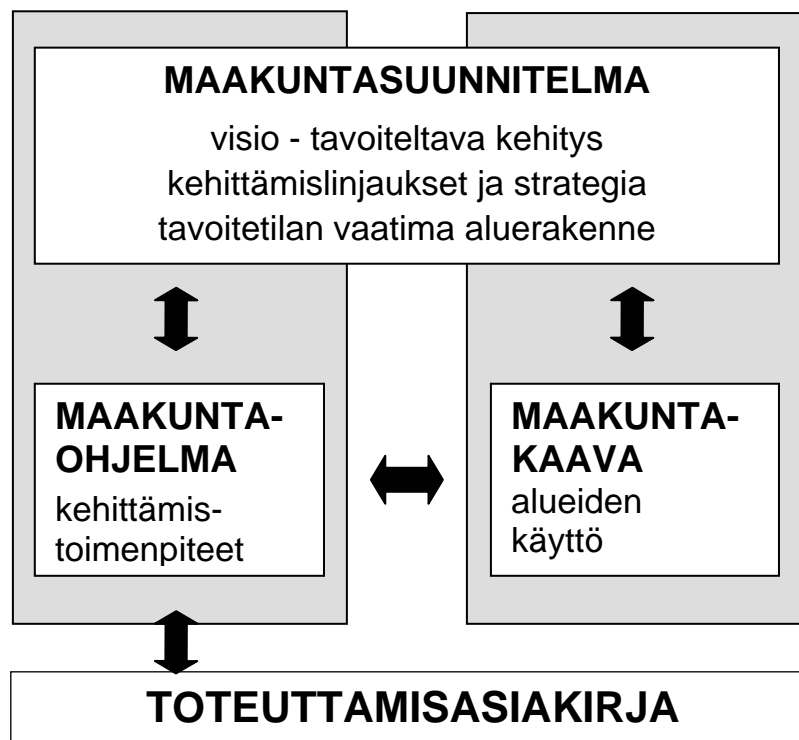
Pohjois-Savon liitto toimii aluekehitysviranomaisena alueiden kehittämislain perusteella. Liitto vastaa sekä kansallisten että EU:n aluepoliittisten ohjelmien kokoamisesta sekä niiden toteutuksen koordinoinnista ja seurannasta. Pohjois-Savon liitto päättää maakunnan kehittämisrahan myöntämisestä aluepoliittisille kehittämishankkeille.

Maankäyttö- ja rakennuslain perusteella liiton tehtävänä on maakunnan suunnittelu. Lain mukaan maakunnan suunnitteluun kuuluvat maakuntasuunnitelma, muuta alueiden käytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava ja alueellinen kehittämisohjelma. Maakuntasuunnitelma ohjaa maakuntakaavojen ja maakuntaohjelmien laatimista.

Liitto toimii maakunnan kehittämisen keskuksena, joka ajaa maakunnan, sen kuntien, väestön ja elinkeinoelämän etuja sekä palvelee niitä tuottamalla suunnitelmia ja selvityksiä. Liitto toimii myös maakunnan eri vaikuttajatahojen yhteistyöorganisaationa.

Maakuntavaltuuston hyväksymä toimintasuunnitelma on keskeinen liiton toiminnan johtamisväline. Siinä määritellään liiton toiminnan tavoitteet, tehtävät ja resurssit. Toimintasuunnitelman rakenne on jokseenkin sama kuin vuonna 2007.

Maakunnan suunnittelujärjestelmä

2 Liiton toiminta-ajatus, tehtävät ja edunajaminen

2.1 Toiminta-ajatus ja tehtävät

Pohjois-Savon liitto on kunnallisen itsehallinnon periaatteiden mukaan toimiva lakisääteinen kuntayhtymä.

POHJOIS-SAVON LIITTO TOIMII TOIMINTA-AJATUKSENSA mukaan maakunnan ja sen asukkaiden eduksi jäsenkuntiensa yhteisenä edunvalvontana-, kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimuskuntayhtymänä.

Kunnalliseen demokratiaan perustuen liitto on maakunnan yhteisen tahdon muodostaja ja aineellisen ja henkisen hyvinvoinnin aktiivinen kehittäjä. Pohjois-Savon liitto on myös eri vaiuttajatahojen yhteistyöorganisaatio.

Aluekehitysviranomaisena Pohjois-Savon liiton tehtävänä on huolehtia maakunnan kehittämisen suuntaviivoiksi laadittujen maakuntasuunnitelman, maakuntaohjelman ja sen toteuttamissuunnitelman sekä eri EU-ohjelmien ja kansallisten erityisohjelmien laadinnasta ja toteutuksesta. Liitto vastaa myös maakuntakaavoituksesta. Liiton tavoitteena on suunnitelmien ja ohjelmien tavoitteiden toteutuminen mahdollisimman hyvin.

Maakuntasuunnitelmassa ja –ohjelmassa talousarviovuonna 2008 ja suunnitelmavuosina 2009 - 2010 tavoitteena on vahvistaa maakunnan aluetaloutta ja parantaa työllisyyttä sekä monipuolistaa elinkeinorakennetta. Vahva aluetalous ja onnistunut elinkeinopolitiikka tukee tervettä väestörakennetta, edistää maakuntaamme muuttoa sekä tukee uusien työpaikkojen syntymistä.

Osaamiseen ja tutkimukseen panostamisella luodaan edellytyksiä elinkeinojen kasvulle ja tuetaan edellä mainittuja muita maakunnan kehittämisen tavoitteita.

Pohjois-Savo kehitetään kestävästä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Täällä asuville ja tänne muuttaville tahdotaan tarjota työtä, toimeentuloa, viihtyisää asumista sekä monipuolisia mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen niin opiskelun kuin vapaa-ajan palveluissa.

Tavoitteena on, että Pohjois-Savon sekä laajemmin koko Itä-Suomen valtakunnallinen ja kansainvälinen asema vahvistuu lähivuosina niin aineellisissa kuin henkisissä voimavaroissa.

Liitto edistää toimenpiteillään maakunnan ja sen eri toimijoiden kansainvälistymistä.

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää maakunnan sisällä vahvaa yhtenäistä näkemystä ja tahtoa sekä määrätietoista yhteistyötä. Tavoitteena on myös, että yhä suurempi osa asioista suunnitellaan ja tehdään laajana itäsuomalaisena yhteistyönä.

Näistä tavoitteista määräytyvät liiton tehtävät, mitkä johtosäännön mukaan ovat:

- Maakunnan edunajamis- ja kehittämistehtävät
- Aluekehityksestä annetun lain ja asetuksen mukaiset tehtävät
- Maankäyttö- ja rakennuslain ja –asetuksen mukaiset tehtävät
- Muissa laeissa ja alemmanasteisissa säädöksissä maakuntien liitoille erikseen määrätyt tehtävät

Liiton toimiston organisaatio on jaettu toiminta-ajatuksen ja tehtävien tehokasta ja taloudellista saavuttamista varten päävastuualueisiin ja nämä tulosityksiköihin seuraavasti:

- Aluekehittämisen päävastuualue
  - Kehittämissyksikkö
  - Ohjelmatoiminnan tulosityksikkö
- Alueiden käytön päävastuualue
  - Yhdyskuntatekniikan tulosityksikkö
  - Maakuntakaavoituksen tulosityksikkö
- Hallinnon ja talouden päävastuualue

2.2 Edunajaminen ja yhteistoiminta

Edunajaminen ja yhteistoiminta ovat jatkuvia prosesseja. Edunvalvonta ja yhteistoiminta ovat kaikkien päävastuualueiden jokapäiväistä toimintaa yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Edunvalvonnan ja yhteistoiminnan sisältö sekä merkitys vaihtelevat vuosittain. Liiton kaikessa toiminnassa korostuu jokapäiväinen yhteistyö kuntien kanssa ja kuntalaisten parhaaksi.

Yhä merkittävämpää on yhteistoiminta eri sidosryhmien kanssa Pohjois-Savossa.

Erityisesti EU:n toimenpideohjelmien toteuttaminen on lisännyt ja lisää vaatimuksia onnistua kansainvälisessä edunajamisessa.

Vuonna 2008 painottuvat edunajamisessa ja yhteistoiminnassa seuraavat prosessit:

- Tavoitteena on vaikuttaa maakunnan keskeisimpien hankkeiden ja näkemysten huomiointiin niin kansallisessa päätöksenteossa kuin EU:n päätöksenteossa (esim. kansallinen alue- ja tukipolitiikka, hallituksen linjaukset ja vuosittaiset budjetit, EU:n rakennerahastopolitiikan sisältö ja kohdentaminen).
- Yhteistoiminnan vaikuttavuuden lisääminen Itä-Suomen maakuntien edunvalvonnassa sekä yhteistyön tiivistäminen Pohjois-Suomen maakuntien kanssa (esim. v. 2007 on aloitettu yhteistyötä, erikoistumista työnjaossa Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen Brysselin toimistojen kesken).
- Yhteydenpito ja vaikuttaminen EU:ssa sekä toimiminen Euroopan alueiden liitossa (AER) yhdessä europarlamentaarikkojen ja kansanedustajiemme kanssa.
- Kansainvälisen - erityisesti ns. lähialueyhteistyön edistäminen yhdessä elinkeinoelämän, yritysten, oppilaitosten ja kuntien kanssa valituissa ohjelmissa ja hankkeissa.
- Kansalliseen aluepolitiikkaan, kunnallistalouden sekä valtionosuusjärjestelmän uudistuksiin vaikuttaminen siten, että ratkaisuilla turvataan maakuntamme elinvoima, toimivat peruspalvelut sekä kestävä kunnallistalous.
- Osallistutaan aktiivisesti edunvalvontamme kannalta merkittäviin valtakunnallisiin työryhmiin sekä edistetään maakunnan sisäistä yhteistoimintaa.
- Aktiivinen viestintä ja tiedottaminen liiton/maakunnan toiminnasta ja kehittämistyöstä joka tukee Pohjois-Savon kilpailukykyä.

Edunvalvonnan ja yhteistoiminnan sisältöä linjaa maakuntahallitus.

Edunvalvontaa ja yhteistoimintaa sekä tiedottamista johtaa ja siitä vastaa liiton organisaatiossa maakuntajohtaja.

3 Päävastuualueiden tehtävät

3.1 Aluekehitystehtävät

Päävastuualueen vastuu: aluekehitysjohtaja Henrik Rissanen

Päävastuualueen tavoitteet:

- Toimitaan aktiivisesti aluekehityslain mukaisen aluekehitysvastuun toteuttamisessa.
- Uusien aluekehitysohjelmien käynnistäminen kumppanuusperiaatteen mukaisesti.
- Tiedottaminen uudesta rakennerahastokaudesta.

Kansallinen aluekehitystyö

Kehittämisyksikön toimenpiteet:

- Vuonna 2006 valmistuneen Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2030 seurantaraportin laadinta: tavoitteiden toteutuminen ja strategian toimivuuden arviointi.
- Erityisohjelmien toteutukseen osallistuminen ja rahoituspäätökset (aluekeskusohjelma, osaamiskeskusohjelma, alueellinen maaseutuohjelma)
- Pohjois-Savon kehittämisrahaston hankepäätösten valmistelu sekä hankkeiden seuranta ja vaikuttavuuden arviointi.
- Tietopalvelu: Suunnittelu- ja kehittämistyössä tarvittavan tietoaineiston välittäminen ja muokkaaminen eri käyttäjäryhmille, mm. liiton jäsenkunnille, sekä aluetaloustarkastuksen laatiminen kaksi kertaa vuodessa.

Rakennerahastotoiminta

Ohjelmayksikön toimenpiteet:

- Uutta ohjelmakautta 2007-2013 koskevan Itä-Suomen EAKR -toimenpideohjelman ja Manner-Suomen ESR-ohjelman Itä-Suomen alueosion toteuttaminen, hakijoiden koulutus ja tiedotus sekä EAKR- ja ESR -rahoituspäätösten valmistelu.
- Rakennerahasto-ohjelmiin liittyvän teematyön koordinointi.
- Maakunnan yhteistyöasiakirjan (MYAK) 2009 valmistelu ja mahdolliset vuoden 2008 yhteistyöasiakirjan tarkistukset.
- Maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman (TOTSU) 2009-2010 laadinta yhteisprosessina Maakunnan yhteistyöasiakirjan (MYAK) 2009 valmistelun kanssa (lokakuun loppuun 2008).
- Ohjelmien toteutumisen seuranta.
- Muut maakunnan yhteistyöryhmän valmistelutehtävät.
- Tavoite 1 -ohjelmakauden sulkemisesta aiheutuvat toimenpiteet (esim. loppumaksatukset, mahdollisiin ministeriön ja komission lähettämiin selvityksiin vastaaminen, lopputilitykset)
- EU:n erillisohjelmista tiedottaminen. Pohjois-Savo voi olla mukana seuraavissa alueiden välisissä yhteistyöohjelmissä: KareliaEnpi ja Kaakkois-Suomen Enpi, Pohjoisen periferian ohjelma ja Itämeri-ohjelma sekä Interreg IVC-ohjelma.
- Koulutuksen tarpeen seuranta ja ennakointi.
- Ammattikoulutuksen, ammattikorkeakoulutuksen, Kuopion yliopiston ja elinkeinoelämän yhteyksien tiivistäminen.

3.2 Alueidenkäyttö

Päävastuualueen vastuu: suunnittelujohtaja Paula Qvick

Päävastuualueen tavoitteet

- Edistetään Pohjois-Savon alueidenkäyttöä ja rakentamista maakuntasuunnitelman 2030 tavoitteiden perusteella maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.
- Pohjois-Savon kannalta keskeisten maakuntakaavojen laatiminen ja voimassa olevien kaavojen toteutumisen seuranta viranomaisneuvotteluissa ja lausunnoissa: vuoden 2008 toiminnallinen painopiste on Pohjois-Savon maakuntakaava ja sen luonnoksen valmistelu.

Alueidenkäyttö mahdollistaa Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2030 tavoitteiden toteutumisen alueidenkäytön suunnittelun lakisääteisillä tuotteilla eli maakuntakaavoilla ja aktiivisella tiedon välittämisellä Pohjois-Savon kunnille. Maakuntakaavoituksessa painopiste on maakunnan tarkoituksenmukaisessa alue- ja yhdyskuntarakenteessa, alueidenkäytön ekologisessa kestävyudessa, ympäristön ja talouden kannalta kestävässä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyissä, maakunnan vesi- ja maa-ainesvarojen kestävässä käytössä, maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksissä, maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimisessa sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävydessä.

Alueidenkäyttö kartoittaa, välittää tietoa alueidenkäytön suunnittelun yhteistyömahdollisuuksista ja linjauksista niin ylimaakunnallisella, kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla sekä osallistuu liiton edunvalvontaan.

Maakuntakaavoituksen yksikön toimenpiteet

- Pohjois-Savon maakuntakaava 2030, luonnoksen valmistelu ja nähtävillä pito 2008 loppuvuodesta
  - Kaavaselvitykset: Kulttuuriympäristöselvityksen jatkaminen, turve- ja luontoselvitysten mahdollinen täydentäminen
- Vahvistettavana olevaan Kuopion seudun maakuntakaavaan liittyvät tehtävät
- Maakuntakaavoitukseen liittyvät muut viranomaistehtävät: kaavoitusta ja muuta ympäristön suunnittelua koskevat lausunnot ja viranomaisneuvottelut
- Maankäytön ja ympäristön suunnitteluun liittyvät kehittämistehtävät: paikkatietoportaalin pilottivaiheen loppuunsaattaminen ja jatkosta päättäminen

Liikenne ja yhdyskuntatekniikan yksikön toimenpiteet

- Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaavan vahvistusvaiheeseen liittyvät tehtävät
- Pohjois-Savon retkeilyreittejä esittelevä internet-sivuston ja internet-kartan päivitys ja ylläpito yhdessä kuntien yhdyshenkilöiden kanssa Pohjois-Savon portaalin yhteydessä
- Yhteyksien parantamiseen liittyvä edunvalvonta- ja yhteistyö
- Pohjois-Savon liikennejärjestelmästrategian päivittäminen ja liikennejärjestelmätyöryhmän työskentelystä vastaaminen
- Maa-aineshuoltoon liittyvä selvitystyö ja maa-aineslupalausunnot

3.3 Hallinto- ja tukipalvelut, talous

Päävastuualueen vastuu: hallintojohtaja Jarmo Muiniekka

Päävastuualueen tavoitteet:

- *Tuottaa taloudelliset ja tehokkaat tukipalvelut (hallinto, henkilöstö, talous, atk, maksatus, toimistopalvelut) sen varmistamiseksi, että alueiden käytön ja aluekehityksen päävastuualueet ja edunajaminen pystyvät mahdollisimman hyvin tuottamaan maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.*
- *Liiton tulorahoituksen ja maksuvalmiuden tulee riittää liiton maksuvelvoitteisiin; liiton tavoitteena on tulojen ja menojen tasapaino.*
- *Tuottaa kuntien yhteistyöhön, kuntatalouteen ja kuntien edunajamiseen tarvittavat asiantuntijapalvelut.*
- *Vastata osaltaan aktiivisesta ja objektiivisesta - sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta ja markkinoinnista.*

Taloudelliset tavoitteet:

- *Kuntien maksuosuuksien kasvu varsinaiseen toimintaan +3 %.*
- *Maakunnan kehittämisrahaston maksuosuudet säilytetään ennallaan edellyttäen, että merkittäviä hankkeita ei ole näköpiirissä.*

Luottamushenkilöhallinto

Toimenpiteet:

- **Maakuntavaltuusto** ylimpänä päättävänä elimenä kokoontuu toimintavuoden aikana 2-3 kertaa.
- Yksi toimintavuoden kokouksista varaudutaan pitämään kaksipäiväisenä tai seminaarityyppisenä.
- Maakuntavaltuuston jäsenten osaamista pyritään hyödyntämään työryhmissä ja seminaarityöskentelyssä aktiivisemmin.
- Maakuntavaltuuston jäseniä kutsutaan kunnissa tapahtuviin liiton järjestämiin tilaisuuksiin. Valmistelunalaisista suurista kysymyksistä informoidaan valtuutettuja maakuntavaltuuston kokouksissa ennakkoon tuomalla asioita alustavaan käsittelyyn ja tarvittaessa järjestetään kyselytunteja tms.
- **Maakuntahallitus** (11 jäsentä) toimeenpano- ja hallintoelimenä kokoontuu toimintavuoden aikana 11 - 12 kertaa.
- **Maakuntahallituksen työjaoston** rooli säilyy entisellään. Työjaosto kokoontuu tarvittaessa. Sen tehtävänä on käsitellä mahdollisesti kiireellisenä esille tulevia asioita. Työjaosto hyväksyy paikallisneuvottelujen tulokset ja päättää KVTES:n ja TS:n soveltamista.
- **Tarkastuslautakunta** työskentelee laatimansa työsuunnitelman mukaisesti.
- **Toimikunnat ja työryhmät** asioita valmistelevalle elimenä kokoontuvat niiden käsiteltäväksi tulevien asioiden vaatimalla tiheydellä. Tasa-arvolain henki otetaan huomioon työryhmiä mahdollisesti täydennettäessä ja uusia nimettäessä.

Toimisto ja henkilökunta

Toimenpiteet:

- Varaudutaan henkilöstön osa-aikaeläkkeelle jääntiin. Osa-aikaeläkkeelle jääntiin suhtaudutaan myönteisesti, mutta kukin uusi tilanne harkitaan tapauskohtaisesti.
- Avoimiksi tulevien virkojen ja työsuhteiden täyttäminen harkitaan joka kerta erikseen.
- Laaditaan uusimuotoinen työohjelma toimintasuunnitelman pohjalta, jossa jokaisella toimintasuunnitelmasta johdetulla tehtävällä on nimetty vastuuhenkilönsä sekä arvioitu työpanos.
- Laaditaan henkilöstötilinpäätös.

- Jatketaan ja kehitetään työkykyä ylläpitävää toimintaa.
- Laaditaan koulutusohjelma, jonka pohjalta henkilöstön koulutus tapahtuu koulutuksen painopisteen ollessa täydennyskoulutuksessa ja atk-osaamisen ylläpidossa.
- Toteutetaan seutukierros keväällä taloussuunnitelman laatimiseksi.
- Liiton johtamis- ja asianhallintajärjestelmiä ja organisaatiota kehitetään, mm. sähköiseen laskutukseen siirtyminen v. 2008 alusta.

Talousarvio 2008 sekä taloussuunnitelma 2009 - 2010

Vuoden 2008 talousarvion loppusumma on 3 610 969 €. Talousarvio jakaantuu seuraavasti:

Talousarvio 2008 (bruttomenot):

	€	Muutos % TA07/08
1. Varsinainen toiminta	2 482 160	+ 4,08
2. Projektit	600 000	+ 0,0
3. Kehittämisrahasto	541 809	+ 0,0
YHTEENSÄ	3 623 969	+ 2,76

Varsinaisen toiminnan menojen (luottamushenkilöhall./tsto) kasvu on 4,08 % (97.302 €). Pohjois-Savon liitto joutuu sopeuttamaan menojensa kasvun jäsenkuntien tiukan taloudellisen tilanteen mukaiseksi.

Kokonaistoimintamenojen (ml. projektit ja rahasto) kasvu on + 2,8 % ja toimintatuottojen kasvu on + 2,8 %.

Toimintatuotoissa kuntien maksuosuudet kasvaa + 3 % (= 59.645 €). Kuntien maksuosuudet varsinaiseen toimintaan ovat 2.047.812 €. Maksuosuuksien kasvu (varsinainen toiminta ja kehittämisrahasto) yhteensä 2,4 %. Kuntien maksuosuudet ovat liitteenä. Vuoden 2008 maksuosuudet määräytyvät vuoden 2006 kunnallisverotuksessa maksuunpantujen laskennallisten veroäyriä lukumäärien mukaisessa suhteessa.

Liiton varsinaisen toiminnan menot ovat suurimmaksi osaksi (n. 64%) henkilöstömenoja.

Vuoden 2008 talousarvio on suhteessa liiton tehtäviin tiukka. Vuosikatteeksi arvioidaan - 29.088 € ja toimintakatteeksi - 55.188 €.

Tilikauden tulos on -29.088 €, joka katetaan aikaisempien vuosien ylijäämillä. Vuokrantasausrahastoa ei käytetä. Vuoden 2006 tilinpäätöksessä vuokrantasausrahaston pääoma oli 163.857,79 €. Edellisenä v. 2006 vuokrantasausrahastosta ei arvonlisäverokäytännön muutoksen ja hyvän budjettikurin vuoksi tarvinnut tulouttaa lainkaan.

Toiminnallisia paineita aiheuttaa erityisesti koko maakuntaa kattavan maakuntakaavan valmistelu ja uuden ohjelmakauden käynnistäminen. Liitto varautuu Paras-lainsäädännön toimenpänön: aktiivinen osallistuminen ja koordinointi kunta- ja palvelurakennemuutoksessa kuntien linjausten mukaisesti.

Valtio maksaa alueiden kehittämisestä annetun lain mukaisiin aluekehitystehtäviin ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen maakuntakaavoitukseen valtionosuudet kuntien yleisen valtionosuuden kautta.

Maakuntavaltuustoa sitova taso talousarviossa on 2.047.812 € (=jäsenkuntien maksuosuus). Maakuntahallitusta sitova taso on pääluokkien (luottamushenkilöhallinto ja toimisto) netto (toimintakate).

Talousarvion hyväksymisen jälkeen maakuntahallitus vahvistaa talousarvion yksityiskohtaisen käyttö-suunnitelman määräraha-perusteluineen.

Toiminnalliset tavoitteet on esitetty kehittämissuuntaa ohjaavina tavoitteina, koska liiton tehtävien luonteesta johtuen tavoitteiden ilmaiseminen sitovina mitattavina tunnuslukuina on vaikeaa. Kehittämissuuntaa ohjaavat tavoitteet päävastuualueittain ovat toimintasuunnitelmassa. Maakunnan kehittämisen määrälliset tavoitteet ovat liitteenä 1.

Kunkin päävastuualueen avaintehtävän jälkeen on lueteltu toimenpiteet/tehtävät, joiden toteutumista toimintavuoden aikana seurataan.

Suunnitelmavuosina 2009 - 2010 jäsenkuntien maksuosuuksien liiton varsinaisen toiminnan menoihin arvioidaan kasvavan 3 % vuosittain.

Talousarvion ja taloussuunnitelman perustelut

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosta ilmenee Pohjois-Savon liiton toiminnan kustannusrakenne kokonaisuudessaan pääluokittain. Toiminnalliset tavoitteet on esitetty päätulosalueittain toimintasuunnitelmaosassa.

Toimintatuotot

Toimintatuotot koostuvat kuntien maksuosuuksista (myyntituotot), arvonlisävero-osuuksista sekä julkaisujen ja karttojen myyntituloista, kokoustilojen vuokratuloista, projektien palvelumaksuista sekä muista tuloista, joihin kirjataan henkilöstökorvaukset ja tekninen tuki. Teknisen tuen määrä on 327.010 €.

Toimintakulut

Varsinaisen toiminnan toimintakulut muodostuvat henkilöstökuluista, jotka sisältävät palkat (sopimuskorotusvaraus +6 %, varautuminen maakuntavaltuuston kokouspalkkioiden korottamiseen) sekä niiden sivukulut, luottamushenkilöpalkkioista, palveluiden ostoista (-5,62%), aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnoista (+6,31%), avustuksista (+0,0%) ja vuokrista (+0,60%).

Rahoitustuotot ja kulut

Rahoitustuotoissa korkotuloja syntyy vuokratasausrahaston pääoman korkotuotoista, liiton pankkitilien koroista ja kehittämisrahaston koroista; v. 2008 korkotuottoja arvioidaan kertyvän yhteensä 28.000 €. Korkomenoja syntyy käytettäessä tarvittaessa rahastoja maksuvalmiuden tukena. Lainoja ei Pohjois-Savon liitolla ole.

Pohjois-Savon kehittämisrahasto

Pohjois-Savon kehittämisrahaston maksuosuudet perustamisvaiheessa olivat yhteensä 504.563,78 €, jota sääntöjen mukaan tulisi korottaa vuosittain elinkustannusindeksin mukaisesti.

Kehittämisrahaston maksuosuus pidetään kuitenkin v. 2007 tasolla. Taloussuunnitelmajaksolla rahaston maksuosuuden arvioidaan pysyvän nyt asetetulla tasolla.

Rahastoa on käytetty mm. alueidenkäytön erillisselvityksiin ja hankkeiden liiton maksuosuuksiin.

Kehittämisrahastoon kerättävä maksuosuus on 525.809 €. Laskelma maksuosuuksista kunnittain on liitteenä. Kuntien maksuosuudet määräytyvät siten, että Iisalmen, Kuopion ja Varkauden kaupunkien ja Siilinjärven, Lapinlahden ja Leppävirran kuntien maksuosuudet ovat kunkin vuoden peruspääomasta 80 % ja muiden Pohjois-Savon kuntien maksuosuudet 20 %. Näiden kahden ryhmän sisällä maksuosuudet määräytyvät äyrimäärien suhteessa.

Projektit/ liiton omat

Projektit eivät ole liiton jäsenkuntien maksuosuuskatteista toimintaa, vaan menot katetaan projektien tuloilla. Projektitoiminta saattaa aiheuttaa kuitenkin liiton maksuvalmiuden heikkenemistä kun projektien tulot kertyvät viiveellä. Projektitoiminnassa voi syntyä menoja, joita ei voida hyväksyä projektin menoiksi. Näitä menoja varten talousarvioon tulisi muodostaa ”puskuri”rahaa.

Projekteihin varataan 600.000 €.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma osoittaa kuinka tulorahoitus riittää toimintamenoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin.

Tuloslaskelmasta saadaan seuraavat tunnusluvut:

- toimintakate
- vuosikate
- tilikauden tulos
- tilikauden ylijäämä/alijäämä

Vuosikate on talousarviovuonna negatiivinen (-29.088 €) ja alijäämäisyyden arvioidaan jatkuvan. Tilikauden tulos pysyy vuosikatteen mukaisena koska poistoja ei tehdä.

Talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella tilikauden negatiivista tulosta tasataan vuosittain aikaisempien vuosien (2004, 2005, 2006) ylijäämillä.

Talousarvio 2008 ja taloussuunnitelma 2009 - 2010

KÄYTTÖTALOUS	TP-2006 euro	TA-2007 euro	TA-2008 euro	TS-2009 euro	TS-2010 euro	Muutos 2007/08
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO						
Toimintatuotot	4 767	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	4 767	0	0	0	0	
Toimintakulut	113 332	99 200	112 400	104 150	104 150	13,31 %
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	55 224	50 700	63 400	53 700	53 700	25,05 %
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	2 747	1 950	2 050	2 150	2 150	5,13 %
Muut henkilöstösivukulut	2 214	2 450	2 550	2 400	2 400	4,08 %
Palvelujen ostot	51 570	43 600	43 900	45 400	45 400	0,69 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 576	200	200	200	200	0,00 %
Vuokrat	0	300	300	300	300	0,00 %
Toimintakate	-108 565	-99 200	-112 400	-104 150	-104 150	13,31 %
TOIMISTO						
Toimintatuotot	2 370 111	2 362 217	2 442 972	2 507 806	2 575 484	3,42 %
Myyntituotot						
-Jäsenkuntien maksuosuudet	1 949 183	1 988 167	2 047 812	2 109 246	2 172 524	3,00 %
-Julkaisujen myynti	834	2 000	2 000	2 000	2 000	0,00 %
Maksutuotot	0	2 000	2 000	2 000	2 000	0,00 %
Tuet ja avustukset	397 517	346 050	367 160	370 560	374 960	6,10 %
Vuokratuotot	13 015	12 000	12 000	12 000	12 000	0,00 %
Muut toimintatuotot	9 562	12 000	12 000	12 000	12 000	0,00 %
Toimintakulut	2 203 819	2 285 638	2 369 760	2 436 535	2 485 148	3,68 %
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	1 152 305	1 139 200	1 226 700	1 260 975	1 296 188	7,68 %
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	228 894	228 755	242 500	247 000	252 000	6,01 %
Muut henkilöstösivukulut	76 545	78 330	82 800	83 300	84 700	5,71 %
Henkilöstökorvaukset	-1 555	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	0,00 %
Palvelujen ostot	416 140	521 188	489 140	520 140	525 640	-6,15 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	173 069	149 565	159 020	153 520	154 020	6,32 %
Avustukset	9 370	5 000	5 000	5 000	5 000	0,00 %
Vuokrat	149 029	167 600	168 600	170 600	171 600	0,60 %
Muut toimintakulut	23					
Toimintakate	166 291	76 579	73 212	71 271	90 336	-4,40 %
VARSINAINEN TOIMINTA						
Toimintatuotot	2 374 878	2 362 217	2 442 972	2 507 806	2 575 484	3,42 %
Toimintakulut	2 317 151	2 384 838	2 482 160	2 540 685	2 589 298	4,08 %
Toimintakate	57 726	-22 621	-39 188	-32 879	-13 814	73,24 %
PROJEKTIT						
Toimintatuotot	262 713	600 000	600 000	600 000	600 000	0,00 %
Toimintakulut	262 713	600 000	600 000	600 000	600 000	0,00 %
Toimintakate	0	0	0	0	0	
POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTO						
Toimintatuotot	525 811	525 809	525 809	525 809	525 809	0,00 %
Toimintakulut	583 417	541 809	541 809	541 809	541 809	0,00 %
Toimintakate	-57 606	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000	0,00 %

TULOSLASKELMA	TP-2006 euro	TA-2007 euro	TA-2008 euro	TS-2009 euro	TS-2010 euro	Muutos 2007/08
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 480 594	2 515 976	2 575 621	2 637 055	2 700 333	2,37 %
Maksutuotot	0	2 000	2 000	2 000	2 000	0,00 %
Tuet ja avustukset	654 230	346 050	367 160	370 560	374 960	6,10 %
Vuokratuotot	13 015	12 000	12 000	12 000	12 000	0,00 %
Muut toimintatuotot	15 562	12 000	12 000	12 000	12 000	0,00 %
	3 163 402	2 888 026	2 968 781	3 033 615	3 101 293	2,80 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	1 269 614	1 189 900	1 290 100	1 314 675	1 349 888	8,42 %
Henkilöstösivukulut		0	0	0	0	
Eläkekulut	242 953	230 705	244 550	249 150	254 150	6,00 %
Muut henkilöstösivukulut	81 383	80 780	85 350	85 700	87 100	5,66 %
Henkilöstökorvaukset	-5 713	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	0,00 %
Palvelujen ostot	649 951	565 288	533 540	566 040	571 540	-5,62 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	177 899	149 765	159 220	153 720	154 220	6,31 %
Avustukset	592 467	546 309	546 309	546 309	546 309	0,00 %
Vuokrat	154 705	167 900	168 900	170 900	171 900	0,60 %
Muut toimintakulut	23	0	0	0	0	
	3 163 281	2 926 647	3 023 969	3 082 494	3 131 107	3,33 %
Toimintakate	120	-38 621	-55 188	-48 879	-29 814	42,90 %
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	51 292	28 000	28 000	28 000	28 000	0,00 %
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	
Korkokulut	0	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	0,00 %
Muut rahoituskulut	-249	-700	-700	-700	-700	0,00 %
Vuosikate	51 164	-12 521	-29 088	-22 779	-3 714	132,31 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	51 164	-12 521	-29 088	-22 779	-3 714	132,31 %
Rahastojen vähennys (+)	18 390	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	69 554	-12 521	-29 088	-22 779	-3 714	132,31 %

TULOSLASKELMA	TP-2006 euro	TA-2007 euro	TA-2008 euro	TS-2009 euro	TS-2010 euro	Muutos 2007/08
VARSINAINEN TOIMINTA						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 954 783	1 990 167	2 049 812	2 111 246	2 174 524	3,00 %
Maksutuotot	0	2 000	2 000	2 000	2 000	0,00 %
Tuet ja avustukset	397 517	346 050	367 160	370 560	374 960	6,10 %
Vuokratuotot	13 015	12 000	12 000	12 000	12 000	0,00 %
Muut toimintatuotot	9 562	12 000	12 000	12 000	12 000	0,00 %
	2 374 878	2 362 217	2 442 972	2 507 806	2 575 484	3,42 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	1 207 529	1 189 900	1 290 100	1 314 675	1 349 888	8,42 %
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	231 641	230 705	244 550	249 150	254 150	6,00 %
Muut henkilöstösivukulut	78 760	80 780	85 350	85 700	87 100	5,66 %
Henkilöstökorvaukset	-1 555	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	0,00 %
Palvelujen ostot	467 710	564 788	533 040	565 540	571 040	-5,62 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	174 645	149 765	159 220	153 720	154 220	6,31 %
Avustukset	9 370	5 000	5 000	5 000	5 000	0,00 %
Vuokrat	149 029	167 900	168 900	170 900	171 900	0,60 %
Muut toimintakulut	23					
	2 317 151	2 384 838	2 482 160	2 540 685	2 589 298	4,08 %
Toimintakate	57 726	-22 621	-39 188	-32 879	-13 814	73,24 %
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	11 902	5 000	5 000	5 000	5 000	0,00 %
Muut rahoitustuotot						
Korkokulut		-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	0,00 %
Muut rahoituskulut	-74	-500	-500	-500	-500	0,00 %
Vuosikate	69 555	-19 321	-35 888	-29 579	-10 514	85,75 %
Poistot ja arvonalentumiset		0	0	0	0	
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	69 555	-19 321	-35 888	-29 579	-10 514	85,75 %
Tilikauden yli-/ alijäämä	69 555	-19 321	-35 888	-29 579	-10 514	85,75 %

	TP-2006 euro	TA-2007 euro	TA-2008 euro	TS-2009 euro	TS-2010 euro	Muutos 2007/08
PROJEKTIT						
Toimintatuotot	262 713	600 000	600 000	600 000	600 000	0,00 %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	256 712	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	6 001	0	0	0	0	
Toimintakulut	262 713	600 000	600 000	600 000	600 000	0,00 %
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	62 084	0	0	0	0	
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	11 312					
Muut henkilösivukulut	2 623	0	0	0	0	
Henkilöstökorvaukset	-4 158					
Palvelujen ostot	181 921	0	0	0	0	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 254	0	0	0	0	
Avustukset	0	0	0	0	0	
Vuokrat	5 677	0	0	0	0	
Muut toimintakulut						
Vuosikate	0	0	0	0	0	
POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTO						
Toimintatuotot	525 811	525 809	525 809	525 809	525 809	0,00 %
Myyntituotot	525 811	525 809	525 809	525 809	525 809	0,00 %
Toimintakulut	583 417	541 809	541 809	541 809	541 809	0,00 %
Palvelujen ostot	320	500	500	500	500	0,00 %
Avustukset	583 097	541 309	541 309	541 309	541 309	0,00 %
Muut toimintakulut						
Toimintakate	-57 606	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000	0,00 %
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	31 648	16 000	16 000	16 000	16 000	0,00 %
Tilikauden tulos	-25 958	0	0	0	0	
P-S Kehittämisrahaston vähennys (+)	25 958	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä	0	0	0	0	0	
VUOKRANTASAUSSRAHASTO						
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	7 743	7 000	7 000	7 000	7 000	0,00 %
Muut rahoituskulut	-175	-200	-200	-200	-200	0,00 %
Tilikauden tulos	7 568	6 800	6 800	6 800	6 800	0,00 %
Vuokrantasausrahaston vähennys (+)/lisäys (-)	-7 568	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä	0	6 800	6 800	6 800	6 800	0,00 %

RAHOITUSLASKELMA	TP-2006 euro	TA-2007 euro	TA-2008 euro	TS-2009 euro	TS-2010 euro	Muutos 2007/08
VARSAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA						
Tulorahoitus						
Vuosikate	51 164	-12 521	-29 088	-22 779	-3 714	132,31 %
Investoinnit						
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta						
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA						
Antolainojen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Lyhytaikaisten lainojen muutos		0	0	0	0	

JÄSENKUNTIEN VUODEN 2008 MAKSUOSUUSARVIO

KUNTA	Maks.kunnall.veroa vastaava verotet- tava tulo	%	MAKSUOSUUS- ARVIO 2008	Maksuosuus 2007
	v. 2005		€	€
	€			
Iisalmi	247 207 048	8,9101	182 461	177 147
Juankoski	56 789 179	2,0468	41 916	40 695
Kaavi	29 992 742	1,0810	22 137	21 493
Karttula	32 417 362	1,1684	23 927	23 230
Keitele	25 684 069	0,9257	18 957	18 405
Kiuruvesi	83 316 469	3,0030	61 495	59 704
Kuopio (+ Vehmersalmi)	1 140 158 936	41,0946	841 540	817 029
Lapinlahti	74 928 491	2,7006	55 304	53 693
Leppävirta	112 663 567	4,0607	83 156	80 734
Maaninka	33 331 774	1,2014	24 602	23 885
Nilsinä	60 543 464	2,1822	44 687	43 385
Pielavesi	44 452 047	1,6022	32 810	31 854
Rautalampi	32 019 056	1,1541	23 633	22 945
Rautavaara	16 212 720	0,5844	11 966	11 618
Siilinjärvi	245 688 869	8,8553	181 341	176 059
Sonkajärvi	43 094 895	1,5533	31 808	30 881
Suonenjoki	74 595 966	2,6887	55 059	53 455
Tervo	14 973 830	0,5397	11 052	10 730
Tuusniemi	25 754 285	0,9283	19 009	18 455
Varkaus (+ Kangaslampi)	298 753 557	10,7679	220 507	214 085
Varpaisjärvi	24 021 934	0,8658	17 730	17 214
Vesanto	20 541 533	0,7404	15 162	14 720
Vieremä	37 331 128	1,3455	27 554	26 751
Yhteensä	2 774 472 921	100	2 047 812	1 988 167

Lopullinen maksuosuus selviää vuoden 2006 verotustietojen valmistuttua.

tark.

2 047 812

POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTO
Kuntien maksuosuudet vuonna 2008

KUNTA	Kunnallisveroa vastaava verotettava tulo *)	JAKO-OS.	MAKSUOS.
	2005		2008
			EURO
Iisalmi	247 207 048	11,66	49 064
Kuopio + Vehmersalmi	1 140 158 936	53,80	226 293
Siilinjärvi	245 688 869	11,59	48 763
Varkaus + Kangaslampi	298 753 557	14,10	59 295
Lapinlahti	74 928 491	3,54	14 871
Leppävirta	112 663 567	5,32	22 361
	2 119 400 468	100,00	420 647
Juankoski	56 789 179	8,67	9 117
Kaavi	29 992 742	4,58	4 815
Karttula	32 417 362	4,95	5 204
Keitele	25 684 069	3,92	4 123
Kiuruvesi	83 316 469	12,72	13 375
Maaninka	33 331 774	5,09	5 351
Nilsjä	60 543 464	9,24	9 720
Pielavesi	44 452 047	6,79	7 136
Rautalampi	32 019 056	4,89	5 140
Rautavaara	16 212 720	2,47	2 603
Sonkajärvi	43 094 895	6,58	6 918
Suonenjoki	74 595 966	11,39	11 975
Tervo	14 973 830	2,29	2 404
Tuusniemi	25 754 285	3,93	4 134
Varpaisjärvi	24 021 934	3,67	3 856
Vesanto	20 541 533	3,14	3 298
Vieremä	37 331 128	5,70	5 993
	655 072 453	100,00	105 162
POHJOIS-SAVO	2 774 472 921		525 809

Lähde: Verohallinto

*) Kuntien maksuosuudet määräytyvät ryhmittäin äyrimäärien suhteessa. Äyrimäärät tarkastetaan vuosittain.

Taulukossa on vuoden 2005 verotiedot. Lopulliset osuudet määräytyvät vuoden 2006 verotietojen valmistuttua.

Maksettavaa kunnallisveroa vastaava verotettavaa tuloa (ent. äyrit) ei enää tuoteta verohallituksessa, laskettu Pohjois-Savon liitossa (KK).

Vuoden 2008 talousarviossa maksuosuudet säilytetään vuoden 2007 tasossa eli 525 809 eurossa, ellei suuria hankkeita ole.

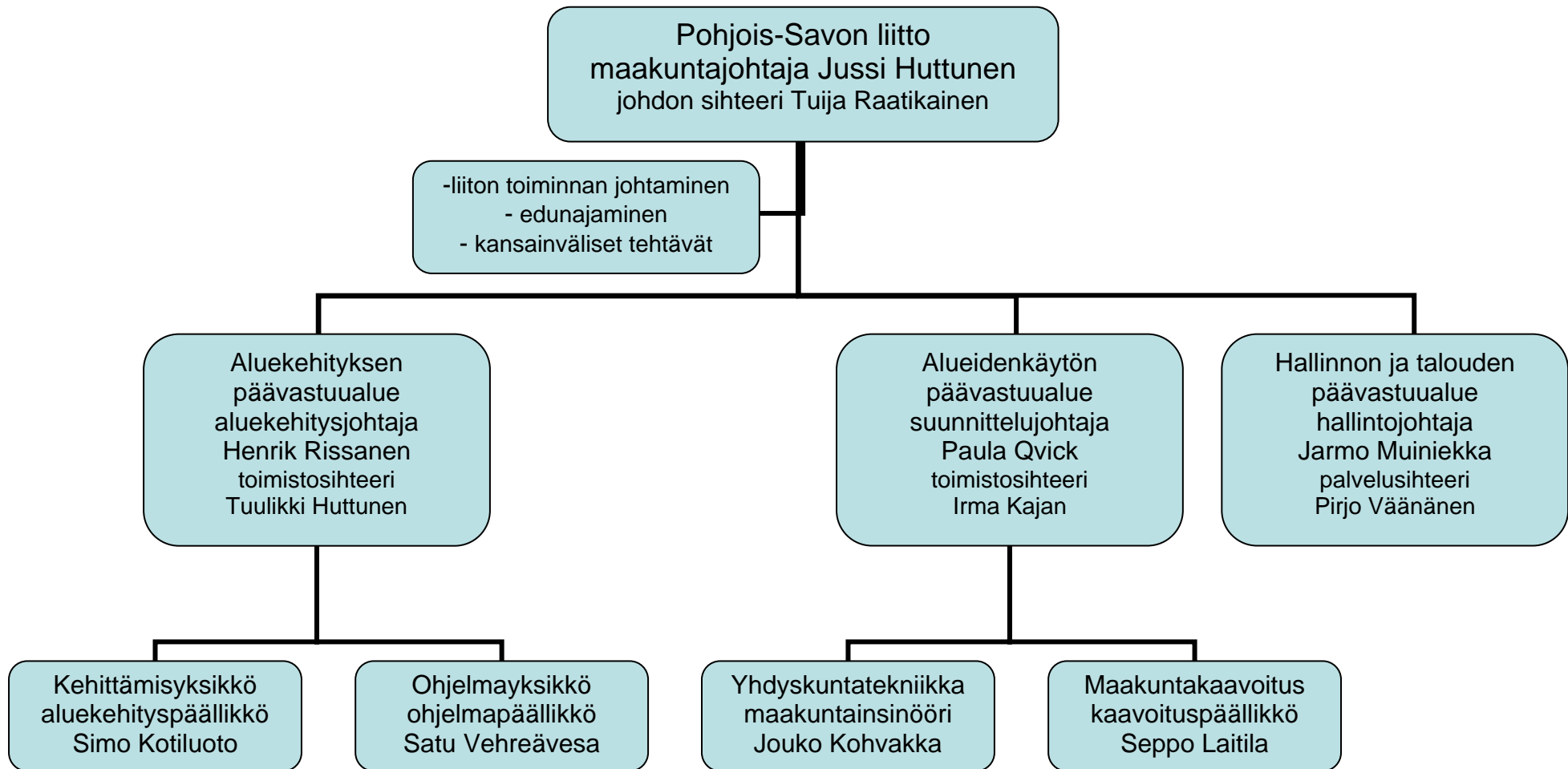
*) Ei sisällä yhteisöveroa

POHJOIS-SAVON MAAKUNTAOHJELMA 2007 - 2010
Pohjois-Savon kehittämisen tavoitteet vuoteen 2010
Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2030 pohjalta

	<i>Toteutunut</i>		<i>Tavoite</i>	
	<i>2000</i>	<i>2005/2006</i>	<i>2010</i>	<i>2030</i>
Väestö (henkeä)	253 759	249 498	249 500	251 000
Työvoima (henkeä)	114 900	113 900	110 400	105 100
Työpaikat	93 900	97600 *	97 700	100 900
Työttömyysaste (%)				
työssäkäyntitilasto	17	13,3 *	11,4	3,4
työvoimatutkimus	11,8	9,8	7,6	2,5
työministeriö	16	11,3	9,4	3,1
Työllisyysaste (15-64 v) (työvoimatutkimus)	61,3	63,8	66	75
Arvonlisäys brutto, mrd € (v. 2000 hintaan)	4,28	4,66 *	5,2	8,6
Arvonlisäys asukasta kohti (koko maa=100)	76	79,1 *	75	76,6
Investoinnit (mrd €) v. 2000 hintoihin	0,92	1,1 *	1,2	2
Tutkinnon suorittaneet (15 vuotta täyttäneistä, %)	58,2	62,5 *	67,3	81
Korkeakoulututkinnon suorittaneet (15 v. täyttäneistä, %)*	20,2	22,1 *	24,2	33
Osuus koko maan t&k-menoista (%)	1,9	2,4 *	2,7	4,4
Taloudellinen huoltosuhde (ei työlliset/työlliset)	1,66	1,55 *	1,51	1,47
Sairastavuusindeksi (koko maa 100) /Stakes	120	121	118	110
Asuntojen määrä (kpl)	122 955	129428	129 900	136 000
Vapaa-ajan asunnot (kpl)	28 657	29865	32 600	42 000

* v. 2005

Pohjois-Savon liiton organisaatio

POHJOIS-SAVON LIITON JULKAISULUETTELO

Sarja A

- A:1 Kunnallistalouden pitkän aikavälin kehitysnäkymistä Pohjois-Savossa,
A:2 Varkauden seudun pohjoisosan seutukaava Varkaus, Leppävirta
A:3 Saimaan Vuoksi, Veneli ja vesimatkaileu/Lähtökohtaselvitys
A:4 Pohjois-Savon jätehuoltosuunnitelma
A:5 Koillis-Savo. Ulkoilureitistön yleissuunnitelma
A:6 Maakuntasuunnitelma 2017 - Tavoitteet
A:7 Koillis-Savon seutukaava. Ehdotus 14.6.1993.
A:8 Lähetäänpäs käymään taululla. Satu Syrjälä: sosiaalityön suuntautumisvaihtoehdon pro gradu-tutkielma, Tampereen yliopisto 1993
A:9 Lineaarikiikhyttimen sijaintipaikkatutkimus Pohjois-Savon alueella
A:10 Pohjois-Savon kalastusmatkailu 2000
A:11 Pohjois-Savon kehittämissuunnitelma 1995-1999
A:12 Kyläkauppa muuttuu - Kyläkauppiin oheislukemisto
A:13 Kirkollisiin rakennuksiin ja alueisiin liittyvät uhkatekijät Pohjois-Savossa
A:15 Pohjois-Savon 6-ohjelma 1995-1999
A:16 Pohjois-Savon 5b-ohjelma 1995-1999
A:17 Alueellinen kehittäminen yrittäjyyden ja omatoimisuuden edistäjänä Savossa
A:18 Sisä-Savon seutukaava. Ehdotus 9.6.1997.
A:19 Pohjois-Savon maakuntasuunnitelma 2020
A:20 Koillis-Savon seutukaava
A:21 Pohjois-Savon kehittämissuunnitelma 1998-2000
A:22 Varkauden seudun pohjoisosan seutukaavan muutos, Leppävirta
A:23 Korjataan yhdessä - Pohjois-Savon asuntokannan korjaustoiminnan edistämisen projektin loppuraportti
A:24 Pohjois-Savon elintarvikealan kehittämissuunnitelma v. 2000-2006
A:25 Pohjois-Savon Maakuntakuvatutkimus 2000
A:26 Pohjois-Savo vuonna 2000 – nykytilanne ja aiempien maakuntasuunnitelmien tavoitteiden toteutuminen
A:27 Pohjois-Savon matkailustrategia 2001-2006
A:28 Pohjois-Savon hyvinvointiklusteri – TOIMINTAOHJELMA 2002-2006
A:29 Pohjois-Savon ICT-yritysten toimintaympäristö
A:30 Pohjois-Savon maakuntasuunnitelma v. 2020
A:31 Sisä-Savon seutukaava
A:32 Pohjois-Savon kulttuuriklusterin käynnistämisseelvitys
A:33 Pohjois-Savon maakuntaohjelma 2003-2006
A:34 PUHTAASTI PARASTA! Pohjois-Savon elintarvikealan kehittämissuunnitelma 2003-2010
A:35 Euroopan unionin laajentumisen taloudelliset vaikutukset ja sen tarjoamat liiketoimintamahdollisuudet Suomen pk-yrityksille
A:36 Kuopion seudun maakuntakaavan rakennemallien vaikutukset
A:37 Kuopion seudun maakuntakaavan rakennemallien palveluverkkoselvitys
A:38 Kuopion seudun maakuntakaava – rakennevaihtoehtojen liikennejärjestelmät ja niiden vertailu
A:39 Pohjois-Savon tietoyhteiskuntastrategia
A:40 Pohjois-Savon kulttuuriklusterin kehittämissuunnitelma
A:41 Kuopion seudun maakuntakaava, yhdistelmärakennemallin vaikutukset
A:42 Ylä-Savon seudun maakuntakaava
A:43 Kuopion seudun kulttuuriympäristö seutukunnan vahvuudeksi
A:44 Kuopion seudun maakuntakaava
A:45 Pohjois-Savon maakuntasuunnitelma 2030
A:46 Pohjois-Savon kulttuuristrategia
A:47 Paikoillanne. Valmiina . . .
A:48 Pohjois-Savon maakuntaohjelma 2007-2010
A:49 Pohjois-Savon kaupallinen palv.verkko 2006. Maakuntakaavan palv.selvitys
A:50 Pohjois-Savon kaupallinen palv.verkko 2006. Kaupan keskus. ja keh.mahd.
A:51 Opetustoimen arviointiryhmän loppuraportti
A:52 Leppävirran pohjoisosan VT5:n maakuntakaava. Ehdotus 28.5.2007.
A:53 Sosiaali- ja terveyspalvelujen arviointiryhmän loppuraportti

Sarja B

- B:1 Pohjois-Savon Liiton kuntainliittosuunnitelma 1991-95, toimintasuunnitelma 1991 ja talousarvio 1991
B:2 Pohjois-Savon Liiton kuntainliittosuunnitelma 1992-96, toimintasuunnitelma 1992 ja talousarvio 1992
B:3 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1991
B:4 Pohjois-Savon lähijän kehitysnäkymät 1991
B:5 Maakunnallisen kehittämissuunnitelman seurantaraportti vuosilta 1989-91
B:6 Pohjois-Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1991
B:7 Pohjois-Savon Liiton kuntainliittosuunnitelma 1993-97, toimintasuunnitelma 1993 ja talousarvio 1993
B:8 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1992
B:9 Pohjois-Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1992
B:10 Maakuntien ja kuntien muuttuva asema eurooppalaisessa yhteydessä - vaikutuksia Pohjois-Savoon

- B:11 Kuntayhtymäsuunnitelma 1994-98, toimintasuunnitelma 1994 ja talousarvio 1994
B:12 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1993
B:13 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 1993
B:14 Pohjois-Savon liiton kuntayhtymäsuunnitelma 1995-1999, toimintasuunnitelma 1995 ja talousarvio 1995
B:15 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1994
B:16 Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1994
B:17 Savon Liiton kuntayhtymäsuunnitelma 1996-2000, toimintasuunnitelma 1996 ja talousarvio 1996
B:18 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1995
B:19 Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1995B:20 Savon Liiton toimintasuunnitelma 1997, talousarvio 1997 ja taloussuunnitelma 1997-1999
B:21 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1996
B:22 Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1996
B:23 Maakunnan kehittämissuunnitelman seurantaraportti 1996,
B:24 Maakuntarahen seurantaraportti 1994
B:25 Maakunnan kehittämissuunnitelman seurantaraportti 1995
B:26 Maakunnallisen kehittämissuunnitelman seurantaraportti vuosilta 1989-1995
B:27 Savon Liiton toimintasuunnitelma 1998, taloussuunnitelma 1998-2000, talousarvio 1998
B:28 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1997
B:29 Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1997
B:30 Maakunnan kehittämissuunnitelman seurantaraportti 1997
B:31 Toiminta- ja taloussuunnitelmia 1999-2001 sekä talousarvio 1999
B:32 Pohjois-Savon kehitykseen vaikuttavat sektoripolitiikat ja aluekehityspolitiikka sekä alueen taloussosiaalinen tila
B:33 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1998
B:34 Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1998
B:35 Työvoimatarpeen ja ammatillisen koulutuksen kohtaaminen Pohjois-Savossa
1998-1999, Faktat ja visiot -loppuraportti
B:36 Osaaminen ja koulutustarve Pohjois-Savon yrityksissä ja toimipaikoissa
B:37 Maakunnan kehittämissuunnitelman seurantaraportti 1998
B:38 Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2000 sekä taloussuunnitelma 2001 - 2002
B:39 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1999
B:40 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 1999
B:41 Pohjois-Savon väliaikainen ammattikorkeakoulu – kokeilusta vakinaiseksi ammattikorkeakouluksi
B:42 Maakunnan kehittämissuunnitelman seurantaraportti 1999
B:43 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma 2001 sekä talousarvion 2001 puitteet
B:44 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 2000
B:45 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2000
B:46 Maakunnan kehittämissuunnitelman seurantaraportti 2000
B:47 Maakunnallisen kehittämissuunnitelman seurantaraportti vuosilta 1996-2000
B:48 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2002 sekä taloussuunnitelma 2003-2004
B:49 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2001
B:50 Maakunnan kehittämissuunnitelman seurantaraportti 2001
B:51 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 2001
B:52 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2003 sekä taloussuunnitelma 2004-2005
B:53 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2002
B:54 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2004 sekä taloussuunnitelma 2005-2006
B:55 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2003
B:56 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2005 sekä taloussuunnitelma 2006-2007
B:57 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2004
B:58 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2006 sekä taloussuunnitelma 2007-2008
B:59 Pohjois-Savon maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma TOTSU 2006-2007
B:60 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2005
B:61 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2007 sekä taloussuunnitelma 2008-2009
B:62 Pohjois-Savon maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma TOTSU 2007-2008
B:63 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2006
B:64 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2008 sekä taloussuunnitelma 2009-2010

ISBN 952-5188-76-9
ISSN 1238-5514